

KANDIDAT

5806

PRØVE

ME-416 1 Vitenskapsteori og kvalitativ metode

Emnekode	ME-416
Vurderingsform	Skriftlig eksamen
Starttid	30.11.2016 09:00
Sluttid	30.11.2016 14:00
Sensurfrist	21.12.2016 01:00
PDF opprettet	31.08.2018 09:18
Opprettet av	Digital Eksamen

1 ME-416, forside

Emnekode: ME-416

Emnenavn: Vitenskapsteori og kvalitativ metode

Dato: 30. november

Varighet: 5 timer

Tillatte hjelpemidler: Ingen

Det forekommer av og til spørsmål om bruk av eksamensbesvarelser til undervisnings- og læringsformål. Universitetet trenger kandidatens tillatelse til at besvarelsen kan benyttes til dette. Besvarelsen vil være anonym.

Tillater du at din eksamensbesvarelse blir brukt til slikt formål?

Ja

Nei

Riktig. 0 av 0 poeng.

2 ME-416, oppgave 1

Definer 4 av de følgende 5 begrep og illustrer med eksempler:

1. fokusgruppeintervju
2. det utvidede tekstbegrep
3. tekstens kontekst
4. avvikende tilfelle (engelsk: negative - eller deviant case)
5. paradigme

Skriv ditt svar her...

ME-416, Vitenskapsteori og kvalitativ metode. Del 1, oppgave 1

I denne delen vil jeg definere fire ulike begreper som gjerne blir brukt innen kvalitativ metode. Jeg har valgt å ta for meg de ulike begrepene fokusgruppeintervju, det utvidede tekstbegrep, tekstens kontekst og paradigme. Jeg vil gjøre rede for definisjonen av begrepet, og trekke inn illustrerende eksempler på hvert av begrepene. Først vil jeg begynne med begrepet fokusgruppeintervju.

Fokusgruppeintervju (1.)

I motsetning til det klassiske intervjuet som innebærer én til én intervjuing, er fokusgruppeintervju en type gruppeintervju med flere deltagere. Østbye m.fl. skriver at et fokusgruppeintervju gjerne består av 6-12 deltagere, som ikke kjenner hverandre på forhånd. Disse deltagerne har gjerne en viss bakgrunnskunnskap eller erfaringer på et visst felt, som gjør dem egnet til å delta i fokusgruppeintervjuet. Meningen med fokusgruppe intervjuet er å diskutere eller snakke rundt et gitt tema, eller en gitt problemstilling (definert etter hva forskeren prøver å finne ut av). Forskerens rolle i fokusgruppeintervjuet er begrenset til fasilitator og moderator. H*ns rolle er å stille spørsmål til diskusjon, passe på at alle deltar med innspill, og bidra til å holde diskusjonen gående, eventuelt ta notater fra intervjuet. Forskerens rolle er altså svært begrenset i motsetning til i én til én intervjuet. Fokusgruppeintervjuet defineres også som mer dynamisk i formen enn det klassiske én til én intervjuet. Her er formålet å se hvordan deltagerne snakker om et fenomen sammen.

Fokusgruppeintervjuing blir brukt i hovedsak til datainnsamling, heller enn dataanalyse. En har derimot mange ulike metoder for å analysere i etterkant av intervjuet. En kan eksempelvis se på interaksjonen ved

interaksjonsanalyse, eller en kan kvantitativt telle antall ganger et begrep/tema blir nevnt i diskusjonen. Dette vil også avhenge av hva forskeren forsøker å finne ut av.

Et eksempel på et fokusgruppeintervju hentet fra pensumlitteraturen handler om en gruppe kvinner som har/har hatt brystkreft. Deres bakgrunn med kreft gjør dem altså egnet for å snakke om temaet kreft. Forskeren spør spørsmål til gruppen som helhet, om blandt annet hvorfor de tror de fikk kreft. Da forteller alle litt om deres tanker, erfaringer, ting de har hørt, osv. Videre spør forskeren oppfølgings spørsmål for å holde diskusjonen gående. Dette er altså en eksempel på et fokusgruppeintervju.

Det utvidede tekstbegrep (2.)

Hentet fra Østbye m.fl handler det utvidede tekstbegrepet om å definere hva "tekst" betyr og/eller innebærer. Fra muntlig tradisjoner tenker man gjerne på "tekst" som en rekke bokstaver satt opp i en rekkefølge, som til sammen utgjør en lesbar "tekst". Det utvidede tekstbegrepet derimot handler om å gripe om flere uttryksformer enn bare bokstaver. Det innebærer blandt annet tekst, bilde, lyd, video og musikk. "Alt" kan dermed bli sett på som tekst; tabeller, reklamefilmer, You-tubefilmer, en nettside, en brosjyre, et blogginnlegg eller en avisartikkel. Dette begrepet får også derfor konsekvenser for eksempelvis praksisen og metoden rundt *tekstanalyse*. Slik som eksempelvis i Østbye m.fl utfører en tekstanalyse basert på en reklamesnutt, og en ukeblad-forside. En vil i en slik tekstanalyse gjerne se på tekstens innhold, eller tekstens uttrykk, virkemidler brukt i teksten eller tekstens underliggende budskapet. Også innenfor etnografisk analyse kan det være nyttig å se på tekster, da som eksempelvis tabeller, ulike dokumenter, reklamefilmer eller plakater. Dette illustrerer eksempelvis hvordan det utvidede tekstbegrepet strekker seg utover flere forskningsmetoder.

Tekstens kontekst (3.)

Alt (av relevans) utover selve teksten i seg selv, vil utgjøre tekstens kontekst. Østbye m.fl definerer ulike typer kontekst; som den nære konteksten, og den videre konteksten. De trekker også fram den intertekstuelle konteksten som relevant.

- Den nære konteksten definerer hvor teksten (jf. det utvidede tekstbegrep) befinner seg, enten det er en artikkel i en avis, et tv-innslag i en nyhetssending, eller et blogginnlegg på en nettside. Da vil altså avisens helhet, og nyhetssendingen, eller selve nettsiden være tekstens nære kontekst.
- Den videre konteksten handler om produksjon og konsumeringen av teksten. Hvor er teksten produsert? Her spiller både årstall, geografi, samfunn og kultur inn som viktige elementer. Er den produsert på papir eller på nett? Konsumeringen av teksten handler om, hve teksten er laget for (målgruppen), når blir teksten konsumert? Kan du lese den på bussen, eller hjemme? Eksempelvis går den på tv, kan du lete den frem på internett, mobil eller pad? Kan den konsumeres én eller flere ganger?
- Den intertekstuelle konteksten handler om hvordan teksten får tilført mening ved hjelp av andre (tidligere produserte) tekster. Alle tekster vil naturligvis bygge på, eller bli inspirert av andre, eksempelvis i litteraturen og musikken. Eksempelvis ved parodier eller allusjon (lånte setninger eller deler fra andre tekster). Parodien får tilført mening, dersom man vet hva som blir parodierte, og veldig mange tekster alluderer deler fra Bibelen. Intertekstualitet kan også innebære sjangerbegrepet, da basert på at likheter i ulike sjanger definerer den aktuelle tekstens sjanger. Med andre ord, en forstår at dette er en nyhetsartikkel, basert på tidligere leste nyhetsartikler (likhetsprinsipper).

Tekstens kontekst vil være relevant å definere i både tekst- og dokumentanalyse. I forskningen det er nyttig å se på alle elementene rundt, da teksten får tilført mye mening av konteksten.

Paradigme (5.)

Opp gjennom forskningshistorien har det vært flere uenigheter og strider rundt den kvalitative metoden og vitenskapsteori generelt. Dette har vært grobunn for en rekke paradigmer. Guba definerer et paradigme som et sett med læresetninger som definerer handling. Med andre ord visse tanker om og retningslinjer for hvordan en skal handle i forskningen. Et paradigme består av en ontologi, en epistemologi og en metodologi. Et paradigmes ontologi forteller hva som blir sett på som virkelig. Epistemologi er kjennesteseori, og handler om hvordan en skal skaffe kunnskap om det som er virkelig. Metodologien er konkrete rammeverk for hvordan en skal gå frem metodisk for å skaffe denne kunnskapen.

Et paradigme oppstår gjerne som en kritikk fra det forrige, men det betyr ikke at det forrige paradigme forsvinner, de kan alle operere samtidig og på tvers av hverandre. Også metodebegrepene kvalitativ og kvantitativ kan defineres som ulike paradigmer, da disse i stor grad setter rammer for forskningsprosessen. Med andre ord, hvilket paradigme forskeren befinner seg innen, vil gi konsekvenser for hele forskningsprosessen, metodene, synet på data, forskerens og objektets posisjon, og hva man fokuserer på i forskningen.

Gubrium og Holstein gjengitt i Ryen definerer fire ulike paradigmer som alle opererer i samtiden, innenfor den

kvalitative metoden. Naturalismen, etnometodologien, emosjonalismen og postmodernismen. Jeg vil nå gjøre rede for paradigmene og hva de står for, for å illustrere hva et paradigme kan være:

- **Naturalismen:** Ontologien består av at subjektene forstår og erfaringer er virkelig. Epistemologien består av at det subjektene sier mest sannsynlig er sant. Innen for dette paradigme opptrer de med tankegangen at subjektene eller objektene i forskningen blir sett på som en "skute lasten med svar" og dersom alt ligger tilrette for det, er det mulig for forskeren å hente ut autentisk og upåvirket kunnskap om deres verden. Måten forskere gjør dette på er ved å stille hva-spørsmål, og fokuserer på subjektets erfaringer. Ved å enevise til subjektets begreper og formuleringer vil en få direkte innblikk i h*ns virkelighet. I rapporten vil dette si å referere til utsagn ved hjelp av anførselstegn, som dermed understreker at dette er basert på subjektets forståelser. Målet i den naturalistiske paradigme er å komme så nær subjektet, og subjektets virkelighet som mulig, uten å påvirke det for mye.
- **Etnometodologien:** Ontologien her består av at medlemmenes konstruerer av virkeligheten, er virkelig. Medlemmene blir da definert som deltagerne innenfor det aktuelle feltet man forsker på (samfunnet, organisasjonen, miljøet, bedriften o.l.). "Sosiale fakta" blir produsert av medlemmene og er det som utgjør epistemologien innen dette paradigme. Forskeren får tilgang på virkeligheten gjennom "naturlige data" (definert som rene, ufargede data, gjerne hentet fra naturlige settinger) og hvordan-spørsmål til subjektene. Det finnes ingen virkelighet der, før den er konstruert av medlemmene. De er interessert i å se på hvordan medlemmene sammen konstruerer en intersubjektiv forståelse av tilværelsen.
- **Emosjonalismen:** Oppsto som en kritikk av de foregående paradigmene. Kritikken gikk ut på at verken naturalismen eller etnometodologien forskuserte på hverdagslivets hjerte og skjel, og at følelsene ikke ble tatt i betraktning i forskningen. Her er ontologiens fokus at subjektene og forskerens følelser er virkelige. Virkeligheten er skjult for direkte innsyn. Subjektene blir her sett på som en "skute lastet med følelser", og forskeren skaffer kunnskap ved introspeksjon (innenfra-blikk) og fordypelser i subjektets og sine egne følelser. Eksempelvis i en forskningsrapport vil en da ikke bare fokusere på hva som hendte, men også hvordan følelser som var involvert i hendelsen, både fra forskerens side og de andre involverte.
- **Postmodernismen:** Det siste av Gubrium og Holsteins definerte paradigmer, blir presentert som en representasjonskrise. Her var det ikke lenger noe å hente i det virkelige liv, fordi tanken var at virkeligheten kun fantes i forfatterens beskrevne virkelighet. Det er ikke noe "der" å forske på, før forfatteren har skrevet det ned. Epistemologien innenfor dette paradigme handler om forfatterens refleksjoner. Måten forskeren får fram for å finne kunnskap om denne virkeligheten er ved å dekonstruerer tekster. Men ikke for å finne ut hva som er sant, for det finnes ingen sannhet, men for å definerer spenninger mellom dem. Det som står igjen er kun bilder og representasjoner av virkeligheten.

Dette er ikke en fullstendig gjennomgang av hva alle paradigmene står for, men en kort redegjørelse. Det er også slik at det finnes utallige såsteder og retninger innefor dem alle, dette er ment som en illustrasjon.

Besvart.

3 ME-416, oppgave 2

Svar så på kun én av oppgavene, dvs. velg enten 1 eller 2 eller 3 (dette er hoveddelen).

1. Gjør først rede for de mest klassiske områdene innen forskningsetikken og drøft så argumentet om at forskningsetiske utfordringer er særlig komplekse innen kvalitativ forskning. Bruk eksempler gjerne fra ulike metoder.
2. Redegjør for klassiske måter å sjekke kvaliteten på kvalitativ forskning på og drøft deretter kritikken rettet mot dem især fra andre paradigmer.
3. Miller og Glassner skriver at «In-depth interviewing is a particular useful method for examining the social world from the point of view of the research participants» (2016:56). Gjør først rede for hvordan de forsvare denne påstanden. Drøft deretter ulike typer kritikk rettet mot deres argument fra forskere som f.eks. Holstein og Gubrium, og Wilkinson som ser på alle deltakerne i intervjuet som aktive subjekter.

Skriv ditt svar her...

ME-416, Vitenskapsteori og kvalitativ metode.

Del 2, oppgave 2, 1.

Forskningsetikk i kvalitativ metode

I denne oppgaven vil jeg ta for meg temaet forskningsetikk i sammenheng med kvalitativ metode. Jeg vil først gjøre rede for de mest sentrale områdene innenfor forskningsetikken, hentet fra den vestlige verden. Deretter skal jeg ta for meg og drøfte ulike utfordringer knyttet til etikken, som har til hensikt å illustrere feltets kompleksitet.

Forskningsetikk forekommer i alle deler av forskningsprosessen: før prosjektet starter, under datainnsamlingen, i analysearbeidet og i den avsluttende rapporten. De tre klassiske områdene innenfor forskningsetikk blir beskrevet av Ryen som informert samtykke (koder og samtykke), konfidensialitet og tillit.

Informert samtykke

Informert samtykke handler om at alle som deltar i forskningen skal være informert på forhånd. De har rett på å vite alt om prosjektet; hva prosjektet handler om, hva det skal brukes til, hvor det skal publiseres og ellers hva som måtte være av relevans. Deretter må de gi samtykke for at de er villige til å delta, eksempelvis til intervju eller for observasjon. Denne samtykkingen kan være enten muntlig eller skriftlig (hvertfall i Norge). Det finnes derimot noen unntak, da pasienter, klienter, barn, unge og elever må ha skriftlig samtykke. Uansett mener jeg at kan det vært lurt å ha skriftlig samtykke, for dokumentasjonens del, og den gjennomgående etikken i forskningen.

Ved informert samtykke innebærer det også at deltagerne har mulighet til å ombestemme seg. De har altså når som helst rett til å trekke seg fra prosjektet dersom de ønsker. Da vil forskeren også miste alt av innsamlet data fra deltageren (dersom ikke annet blir avtalt).

Konfidensialitet

Konfidensialitet handler om å behandle data og opplysninger konfidensielt. Forskeren skal (så godt det lar seg gjøre) forsøke å skjerme hvor forskningen har funnet sted (by, land, organisasjon eller bedrift osv.) og anonymisere dem som har deltatt (ansatte, barn, skjefer, klienter osv.). Dette for å beskytte dem som deltar, så godt som mulig. Spesielt gjelder dette tilfeller hvor en forsker på seriøse tema slik som vold eller kriminalitet, eller på personer som er psykisk syke, eller andre pasienter eller klienter. Da det kan få store konsekvenser dersom personer blir identifisert.

Det er også nødvendig å skrive og søke skjema på NSD (Norsk senter for forskningsdata) dersom en skal behandle, oppbevare og lagre personopplysninger i forskningen, som direkte kan kobles til personer (Eksempelvis notater, navn, lydopptak, video, bilder). Dette må gjøres i god tid, da behandlingstiden kan ta tid. En kan ikke begynne på forskningen før dette sjemaet er sendt inn og godkjent.

Tillit

Tillit handler om hvordan forskeren har ansvar for å bygge og vedlikeholde tillitten til deltagerne og feltet ellers. Dette gjøres av flere grunner. Blandt annet for å ikke ødelegge feltet for andre forskere, slik at senere forskning på samme feltet kan finne sted.

Også for forskerens del kan det være en fordel å opparbeide tillit til deltagerne. Det kan gi bedre kvalitet og dybde i forskningen ved at deltagerne stoler på en, og kan åpne seg mer opp. En kan bygge tillit ved ikke å dømme, ikke argumentere eller diskutere med objektene. Ta hensyn til makt og asymmetriske relasjoner i intervjuet eller observasjonen, prøv å utjevne disse, tenk over oppførsel, væremåte og klesstil. Trå varsomt og hensynsfullt. Generelt handler forskningsetikk om at du skal handle slik at du ikke skader noen, "do no harm".

Østbye m. fl har også definert noen kriterier for god forskningsetikk. blant annet nevnes det et en bør gjøre seg kjent med ulike retningslinter og krav innenfor feltet og forskningen. En bør pass på å behandle mennesker som mennesker, og ikke som ting eller objekter. Dette kan også kobles til punktet tillit, som nevnt overfor.

Alle disse tre punktene henger tett sammen. Dersom man forholder seg til informert samtykke, informerer godt om prosjektet og holder seg til konfidensialiteten, og anonymiteten vil dette naturlig skape en viss tillit hos deltagerne. Da gjelder det bare å holde dette vedlike.

Det jeg har nevnt til nå er spesielt knyttet til forskningsetikk i den vestlige verden, slik vi i Norge gjerne er vant med. Dersom man skulle beveget seg utenfor disse grensene, bør man være obs på at det ikke er sikkert de samme "reglene" eller retningslinjene gjelder på samme måte, der.

Utfordringer i forskningsetikk

Forskningsetikk kan være et vanskelig og komplekst felt, særlig innen kvalitativ forskning. Det er ikke alltid det er én fasit for hva som er etisk riktig. For å illustrere denne kompleksiteten vil jeg ta for meg ulike eksempler knyttet til forskningen, og til ulike stadier ved, og metoder i forskningen. De ulike metodene innenfor kvalitativ forskning som jeg vil trekke inn i drøftelsen er, observasjon (deltagende og ikke-deltagende), intervjuer og etnografi.

Informert samtykke og utfordringer knyttet til dette

Som nevnt overfor handler informert samtykke om at deltagerne må bli informert på forhånd. Noen vil hevde at dette bidrar til å påvirke forskningen i negativt retning, ved at dataene som kommer frem ikke blir helt autentiske, men blir påvirket av forskerens tilstedeværelse. Dette blir debattert innenfor både naturalismen og etnometodologien, hvorvidt det er mulig å hente ut nøytrale, ufargede data i forskningen. Her vil nok etnometodologer argumentere for at ikke-observerende deltagelse i naturlige ukonstruerte settinger vil gi upåvirkede data. Dilemmaet som oppstår da er hvorvidt man skal handle forskningsetisk eller ikke, dersom det kan gå på bekostning av dataens autensitet?

Et eksempel på dette som egentlig er hentet fra journalistikkens felt, handler om den tyske journalisten Wallraff. Selv om dette ikke handler om forskning på samme måte mener jeg at det godt illustrerer et poeng som kan relateres til forskningsetikken. Journalisten Walraff gikk "under-cover" i ulike miljøer, blandt annet en bedrift, for å drive "grave-journalistikk". Fenomenet har også fått navnet "wallraffing" etter han. Journalisten informerte altså ingen på forhånd, han latet som om han var en vanlig ansatt, og dermed klarte han å avdekke svært så kritikkverdige forhold. Mest sannsynlig ville han ikke fått det samme resultatet dersom han hadde informert bedriften på forhånd. Dette er altså et eksempel på hvordan informert samtykke kan tenkes å bidra til å "skade" datainnsamlingen ved deltagende observasjoner.

Ved ikke-deltagende observasjoner kan man i teorien plassere skjulte kamera, for å overvåke miljøer. Da vil en få virkelig autentiske data, men det er absolutt ikke forskningsetisk. Kanskje finnes det en mellomting? Informerer en kun øverste leder, eller skjeff, som gir samtykke til forskningen, men ikke alle de andre deltagerne? Da vil en delvis ha fått samtykke, og delvis kunne hente ut autentiske data. Dette er altså et sart felt ved forskningsetikken, som en gjerne må ta stilling til.

Konfidensialiteten, og utfordringer knyttet til dette

Konfidensialitet handler om at man skal holde deltagerne anonyme. Dette er gjerne knyttet til selve rapportskrivningen av forskningen. Men hva gjør man dersom de ikke ønsker å være anonyme? Dette opplevde blant annet Anne Ryen under sin forskning på asiatiske forretningsmenn i Afrika. De involverte synes det var såpass stas å få bidra til forskningen at de ønsket å bli nevnt med navn. Her ble det oppfattet som "status" å bli nevnt i rapporten. Spørsmålet blir da om man skal følge objektene ønske, eller handle forskningsetisk? I noen tilfeller kan det tenkes at objektet ikke er helt klar over hva slags konsekvenser det kan få, dersom h*n ikke holdes anonym.

Et annet problem kan oppstå dersom man forsker på små samfunn, eller bedrifter som likevel blir svært gjenkjennbare selv om man prøver å anonymisere det. Dersom man refererer til "toppleder, eller skjeff" i rapporten, kan det være svært lett for noen å resonnere seg fram til hvem respondenter er, dersom man har klart å komme frem til bedrift og by. Eksempelvis fant en journalist frem til en ansatt, på bare en halv time. Det er altså begrenset hvor konfidensiell en kan og bør være i forskningen. Dette kan også avhenge av hvilket miljø en forsker på.

Konfidensialitet kan også være vanskelig å kamuflere i kildelisten. Dersom man har brukt en kilde som omtaler byen, eller stedet med navn, eksempelvis kristiansandkommune.no, hva gjør man da? Da kan det bli svært lett for folk å videre identifisere bedrift, miljø og respondenter.

Noen bedrifter har kanskje bedriftshemmeligheter som de ikke ønsker at konkurrentene skal få tak i. Slik kan gjerne skje ved oppgavesamarbeid i eksempelvis masteroppgaver. Da vil oppgaven gjerne ikke bli publisert for offentligheten, og for forskerens del kan dette være en ulempe, da målet kanskje vil være publisitet og annerkjennelse gjennom forskningsresultatene.

Tillit, og utfordringer knyttet til dette

Under punktet tillit oppstår det også en rekke dilemmaer. Målet med forskningen er som regler å komme så nær som mulig på respondentene, for å samle inn autentisk data (eksempelvis målet i naturalismen). Men hvor nært er nært nok, uten å komme for nærme, å står i fare for å påvirke, infiltrere og "ødelegge" dataene og feltet?

Dette er et svært vanskelig balansepunkt. Dette kan eksempelvis være svært vanskelig innen den etnografiske metoden, der forskeren spiller an aktiv rolle, og gjerne oppholder seg i et miljø over lengre tid, for å observere hverdagslivet. Det vil da være naturlig å bygge opp relasjoner til menneskene man omgås med, men er dette da et ekte vennskap? Eller et falskt? Det kan da også være vanskelig å skille mellom rollene: når er man forsker og observatør, og når er man bare se selv, venn, kollega eller medmenneske? Dette kan skape forvirring for både forskeren og forskningsobjektene. Dersom objekter betror seg til forskeren, i den tro at de er venner, men forskeren ender opp med å referere til dette i rapporten, er dette da riktig?

Dersom man forsker på i eksempelvis kriminelle, voldelige eller sårbare miljø kan det også oppstå en rekke komplekse dilemma. Her kan det godt tenkes at en kan komme over svært alvorlige hendelser eller situasjoner. Eksempelvis en planlagt kriminell hendelse. Hva gjør man i et slikt tilfelle som forsker? Varsler man politiet om det, kan en risikere å miste tillit hos respondentene, og i værste fall blir nødt til å legge ned prosjektet. Dersom man ikke velger å varsle om hendelsen, kan det tolkes som at forskeren samtykker med handlingene, og en kan bli medsamsvoren? Dersom det kun dukker opp slike ting i intervjusituasjon, kan en løsning også være å skru av båndopptaker eller kamera, prøve å styre unna og skifte tema. Altså å prøve å unngå at det skal bli en del av forskningsdataen, og heller være "off the record" så man slipper å ta hensyn til det, og antageligvis klarer å opprettholde tilliten.

Det er ikke bare forskerens skyld, dersom tilliten brytes. Et eksempel på dette hentet fra forelesning omhandler en situasjon der en skulle gå inn i et miljø som var svært sårbart. En skulle snakke med deltager som var svært sårbare, og det skulle lite til for å bryte tilliten. Forskeren og deltageren skulle få være uforstyrret i et rom for å foreta intervjuet. Etter en god stund fikk forskeren objektet til å åpne seg på de sensitive områdene, men da "buste" ansatte ved institusjonen inn på intervjurommet. Dermed var tilliten til situasjonen brutt, og intervjuobjektet gikk tilbake til lukke tilstand. Dette er ting som forskeren har mindre kontroll over, men som likevel kan ha stor betydning i forskningen.

Konklusjon og avslutning

Jeg har i denne delen tatt for meg flere ulike aspekter ved forskningsetikk i kvalitativ metode. Jeg mener å ha beskrevet og illustrert mange av kompleksitetene i feltet, og at det ikke alltid er like enkelt eller rett frem. Det finnes ingen fullstendig oppskrift eller smørbrødsliste for hvordan en skal gjennomføre kvalitativ forskning, ei heller en oppskrift for hvordan å opptre fullstendig etisk. Dette handler i stor grad om skjønn og egenvurderinger, og vurdering av situasjonene som oppstår. Et tips kan være å være "føre-var" og tenke over på forhånd hva som kan skje, og eventuelt hvordan du tenker å reagere dersom det skulle skje. Eventuel lage deg noen forhåndsregler for hvordan en gjennomgående tenker å opptre i forskningen. Ellers handler det også om en god dose erfaringer. Som tidligere nevnt, handler det i bunn og grunn om at en som forsker skal handle slik at en ikke skader noen, verken fysisk eller psykisk, eller skader feltet for senere forskning.

Besvart.